

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716203216
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6716203216.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Janky Boroškovej a JUDr. Petra Kvietka v právnej veci úpravy práv a povinností k maloletej Q. D. O., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, o návrhu otca maloletej: S. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q., M. cesta XXXX/XX, štátny občan SR, zastúpený JUDr. Angelikou Bužek, advokátkou, so sídlom Bratislava, Bjornsonova 14, IČO: 30 853 991, proti matke dieťaťa: Y. W., rod. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O., Briač XXXX, štátny občan SR, o odvolaní matky maloletej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12P/6/2016 - 308 zo dňa 27. 10. 2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 12P/6/2016 - 308 zo dňa 27. 10. 2017 vo výroku II. mení tak, že matka maloletej je povinná prispievať na výživu maloletej Q. D. O., nar. XX. XX. XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, k rukám otca maloletej, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

III. V ostatných výrokoch zostáva rozhodnutie nedotknuté.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudok rozhodol tak, že zveril maloletú Q. D. O., nar. XX. XX. XXXX do výlučnej osobnej starostlivosti otca, ktorému uložil o maloletú sa starať, zastupovať ju a spravovať jej majetok (výrok I.).

Matke uložil povinnosť platiť otcovi na maloletú Q. D. O., nar. XX. XX. XXXX 30 % životného minima do 15.-ho dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozhodnutia (výrok II.).

Súd prvej inštancie ďalej upravil styk matky s maloletou každý posledný týždeň v mesiaci od piatku od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod., každý párný rok od Veľkonočného piatku od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod., každý rok od 01.07. od 09.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod., každý nepárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 17.00 hod. (výrok III.).

Otcovi uložil povinnosť dieťa matke odovzdať riadne pripravené v určený čas v mieste jeho bydliska, kde je matka povinná dieťa v určený čas otcovi odovzdať (výrok IV.).

Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok V.).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že otec navrhol zveriť maloletú do svojej výlučnej starostlivosti, uložiť mu povinnosť starať sa o ňu, zastupovať ju a spravovať jej majetok, upraviť styk, výživné nežiadal určiť.

3. Matka nesúhlasila s návrhom.

4. Kolízny opatrovník po znaleckom dokazovaní a výsluchu maloletej doporučil dcéru zveriť otcovi.

5. Na základe vykonaného dokazovania zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí P. C. A. okresný súd zistil, že znalec doporučil zveriť dieťa otcovi, doporučil, aby styk bol s matkou upravený každý druhý víkend mimo dní školského vyučovania a cez sviatky, prázdniny v rozsahu 2/3 u matky. Súd vypočul aj maloletú bez prítomnosti rodičov, ktorá sa vyjadrila, že chce bývať u otca. Čo sa týka upravy prázdnin, maloletá sa vyjadrila, že nechce byť 2/3 prázdnin u matky, že stačí, že bude u nej mesiac.

6. Súd prvej inštancie posúdil nárok podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa (č. 104/1991 Zb.), § 36 ods. 1, § 25 ods. 2, § 62 Zákona o rodine a rozhodol tak, že zveril maloletú otcovi, nakoľko rodičia spolu nežijú a to na základe vykonaného znaleckého dokazovania, keď znalec v posudku, ako aj na pojednávaní uviedol, že maloletá má byť zverená do výlučnej starostlivosti otca, pričom prihliadol na názor maloletej. Zároveň súd upravil styk maloletej s matkou, pričom vychádzal z návrhu znalca na úpravu styku a z vyjadrenia maloletej. O výške výživného zo strany matky, ktorá poberá len rodičovský príspevok, na maloletú rozhodol okresný súd v súlade s § 62 ods. 3 zák. o rodine, keď každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

7. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v súlade s § 355 CSP v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podala odvolanie matka maloletej, ktorá v odvolaní uviedla, že namieta rozhodnutie v časti, v ktorej bola uložená povinnosť platiť otcovi na maloletú 30 % životného minima do 15.-ho dňa vopred, a to z dôvodu, že jej finančná situácia je odlišná ako na strane otca. Je na rodičovskej dovolenke, stará sa a vychováva ešte ďalšie dve maloleté deti (2 roky a 3 roky). Jej momentálny príjem je 250 eur a pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na deti. V súčasnosti je v rozvodovom konaní, otec maloletých detí na ne neprispieva, takže iný príjem nemá. Zároveň otec maloletej od nej výživné nežiadal. Vzhľadom na uvedené sú dôvody na zrušenie povinnosti prispievať na výživu maloletej X. Otecopodstatnené.

8. Kolízny opatrovník navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

9. Otec maloletej vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, poukázal na to, že v súlade so zákonom o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., čiže aj ten z rodičov, ktorého majetkové pomery neumožňujú platenie žiadneho výživného, musieť platiť výživné aspoň v zákonom stanovenej minimálnej výške (aktuálne 27,32 eur/mesiac). Preto považoval odvolanie matky maloletej za nedôvodné.

10. Žiadne iné vyjadrenia k odvolaniu dané neboli.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej v texte len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP vo výroku II. zmenil.

12. V súlade s § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. V súlade s § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Predmetom konania je úprava práv a povinností k maloletej Q. D. O. nakoľko rodičia maloletej nežijú spolu a nedohodli sa o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. V súlade s § 36 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa nedohodnú rodičia maloletého dieťaťa o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností súd, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. V súlade s § 24 ZoR súd určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič,

ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

15. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov, resp. práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom.

16. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania znaleckým posudkom, ako aj na základe vyjadrenia samotnej maloletej rozhodol tak, že túto zveril do výlučnej starostlivosti otca, zároveň určil, kto ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Odvolateľka správne rozhodnutia v tejto časti ani nenamietala, nerozporovala ani skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca.

17. Súd prvej inštancie vzhľadom na to, že maloletú zveril do starostlivosti otca, súčasne pristúpil k určeniu, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu. Súd prvej inštancie uložil matke povinnosť platiť otcovi na maloletú Q. 30 % životného minima do 15.-ho dňa v mesiaci. Matka voči tomuto výroku podala odvolanie. Odvolací súd v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, nakoľko z rozhodnutia nie je zrejmé, že ide o rozhodnutie o povinnosti matky prispievať na výživu maloletej (slovné spojenie „platiť otcovi na maloletú“ presne neurčuje o akú povinnosť ide), preto v tejto časti odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil (odvolací súd nie je viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania v súlade s § 65 a § 66 CMP, keďže ide o predmet konania, kedy konanie bolo možné začať aj bez návrhu). Pokiaľ ide o určenie výšky vyživovacej povinnosti zo strany matky na maloletú, medzi účastníkmi bolo nesporné, ako aj z obsahu spisu a vykonaného dokazovania vyplýva, že matka maloletej má príjem pozostávajúci len z rodičovského príspevku a prídavkov na deti, je na materskej dovolenke.

18. Podľa § 62 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, tj. 27,32 eura

19. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o

zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).